

Банкарски сектор у Србији располаже са 27,5 милијарди евра

У октобру 2014. године банке су укупно располагале са 27.475 милиона евра (3.272 милијарде динара).

У пасиви банака најважнију позицију представљају девизни депозити, који су у октобру вредели 10.230 милиона евра, затим капитал и резерве (5.086 милиона евра), „остале“ позиције (4.441 милион евра), обавезе према иностранству (3.591 милион евра), депозити по виђењу (2.120 милиона евра), динарски штедни и орочени депозити (1.557 милиона евра) и депозити државе (451 милион евра). То су основне позиције пасиве пословних банака, које се даље могу делити по рачности извора за финансирање пословања, по економским секторима (становништво, привреда...) и по другим критеријумима (дуговни и недуговни извори финансирања).

Од укупне своте новца и капитала којом су располагале, мало више од једне трећине (9.201 милион евра) банке су пласирале као кредите привреди, мало више од једне петине (6.045 милиона евра) као кредите становништву, а износи које су имале у депозитима код Народне банке Србије (4.118 милиона евра), у кредитима који су одобрени држави (4.051 милион евра) и на осталим позицијама (3.850 милиона евра) били су сличних вредности.

Месечне промене код појединих позиција активе банака указују на промене у пословним политикама банака (на пример више кредита привреди или становништву), док код појединих позиција пасиве указују на промене у изворима за финансирање кредитних активности.

На основу промена у вредности депозита (по виђењу, динарских и девизних) може се пратити ликвидност појединих економских сектора, као и неке промене у финансијском понашању. На пример, у октобру су, у односу на септембар, друга предузећа (без јавних) смањила вредност депозита по виђењу за 8,6 милијарди динара, девизних депозита за 4,6 милијарди динара, док су повећала износ за 12,2 милијарде динара на динарским штедним и ороченим депозитима.

Јавна предузећа су у октобру у банкама на рачунима имала укупно 58,4 милијарде динара, а остала предузећа 414,9 милијарди динара.

Даљи раст банкарског сектора у Србији у 2015. години зависиће од: (1) повећања вредности депозита становништва и привреде; (2) повећања вредности капитала постојећих банака; (3) уласка нових банака у Србију.

За пренос позитивних ефеката на реални сектор, још важније од раста билансне суме банака, јесте обнављање раста кредитне активности. У овом тренутку банке имају више него довољно слободних средстава (у октобру 37,72% активе банака је ликвидно). Искоришћеност пакета државних субвенција у 2014. години указује да потенцијал за финансирање привреде постоји. Међутим, критеријуми банака су у смислу спремности за преузимање ризика изузетно високи и недостатак „квалитетне“ тражње представља главни ограничавајући фактор раста кредитне активности (поготово у сектору привреде).

Имајући у виду наведено, промена перцепције ризичности пласирања средстава, пре свега привредним друштвима у Србији, може се показати кључним фактором раста кредитне активности банкарског сектора. С тим у вези, неопходно је истаћи да ће заустављање даљег раста проблематичних кредита (кредита у доцњи) и решавање њиховог постојећег нивоа бити предуслов за даљи кредитни раст.

